

بسمه تعالی

وزارت دادگستری، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی،

جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، سازمان برنامه و بودجه کشور

و فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

در اجرای ماده (۱۷) آیین نامه اجرایی بند «د» ماده (۱۱۳) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران موضوع تصویب نامه شماره ۲۰۸۷۹/ت/۶۳۶۰۹ هـ مورخ ۱۴۰۴/۲/۱۰ هیئت وزیران، متضمن تهیه و ابلاغ دستورالعملی مشتمل بر تعیین موارد الزام به توقیف وسایل نقلیه موضوع تصادفات رانندگی و نحوه ترخیص آنها در کارگروهی متشکل از معاونت حقوقی رئیس جمهور (مسئول)، معاونت حقوقی قوه قضاییه، وزارت دادگستری و فراجا، اینک متن مصوب کارگروه موضع ماده (۱۷) آیین نامه فوق الاشاره که با حضور و مشارکت فعال همه دستگاه های مذکور تهیه شده است به شرح زیر جهت اجرا ابلاغ می گردد:

"دستورالعمل موارد الزام به توقیف وسایل نقلیه موضوع تصادفات رانندگی و نحوه ترخیص آنها"

ماده ۱- معانی اصطلاحات و اختصارات مندرج در دستورالعمل به شرح زیر است:

الف - وسیله نقلیه: عبارت است از خودروهای موتوری زمینی غیرریلی و یدک و کفی (تریلر) متصل به آنها اعم از سبک، سنگین و موتورسیکلت.

ب- توقیف: عبارت است از جلوگیری از تردد وسیله نقلیه و انتقال آن به توقفگاه یا متوقف نمودن آن با چرخ یا ابزار الکترونیکی.

پ - توقفگاه: عبارت است از محل نگهداری وسایل نقلیه توقیفی

ت- مالک: شخصی که دارای اسناد معتبر مالکیت وسیله نقلیه بوده یا نام وی در سامانه راهور ثبت شده است و یا نماینده یا متصرف قانونی است.

ث - فراجا: افسران و درجه داران آموزش دیده فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران موضوع ماده ۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی.

ج- تصادف رانندگی: هرگونه حادثه مطابق بند ۴ ماده یک آیین نامه اجرایی بند (د) ماده ۱۱۳ قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳/۰۳/۰۱ که منجر به خسارت بدنی غیرعمدی گردد.

چ - وسیله نقلیه فرسوده: وسیله نقلیه توقیفی که به علت طول عمر یا میزان کارکرد یا در اثر تصادف دچار افت عملکردی و ایمنی شده و امکان رفع عیب و نقص آن وجود ندارد.

ماده ۲- کارشناسان تصادفات رانندگی موظفند در تصادفات موضوع این دستورالعمل از موارد زیر عکس برداری و در صورت امکان فیلم تهیه نموده و به کروکی الکترونیک ضمیمه نمایند:

(۱) از هر چهار طرف وسیله نقلیه شامل سمت راست، چپ، روبرو و پشت به نحوی که نمای آن به وضوح مشخص باشد.

(۲) تمامی قسمت‌های آسیب دیده وسیله نقلیه در تصادف جاری.

(۳) هرگونه عامل خارجی که در تشخیص کارشناسی موثر است، از قبیل: خط ترمز، موانع موجود در مسیر یا کنار مسیر، تابلوها و علائم راهنمایی و رانندگی.

تبصره: عکس‌ها و فیلم‌های مربوط به هر تصادف با رعایت قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی مصوب ۱۴۰۱/۰۶/۳۰، صرفاً تا زمان دریافت کامل دیه تمام مصدومین ذخیره می‌شوند.

ماده ۳- فراجا صرفاً در موارد زیر امکان توقیف خودروی در صحنه تصادف را دارد:

الف - رانندگی در حالت مستی یا استعمال مواد مخدر یا روانگردان.

ب - رانندگی بدون گواهینامه رانندگی یا عدم تناسب گواهینامه با نوع وسیله نقلیه.

پ - در صورت مسروقه بودن وسیله نقلیه و نیز موارد وجود دستور توقیف از مقام ذیصلاح قانونی.

ت - چنانچه وسیله نقلیه مقصر، فاقد بیمه نامه شخص ثالث باشد.

ث - تصادف منجر به فوت.

ج - در صورتی که اتباع غیرمجاز راننده وسیله نقلیه باشد.

چ - در صورت فرار راننده از صحنه تصادف.

ح - در تصادفات منجر به جرح موضوع ماده (۷۱۵) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱، چنانچه مقصر نسبت به نظریه کارشناس تصادفات اعتراض نداشته باشد، از توقیف خودداری می‌گردد و چنانچه توقیف انجام شده باشد فوراً رفع توقیف صورت می‌گیرد.

تبصره ۱- در مواردی که فراجا رأساً نسبت به توقیف وسیله نقلیه حاضر در صحنه تصادف اقدام می‌نماید، مالک ظرف یک هفته حق اعتراض نسبت به امر توقیف مذکور را نزد مرجع صالح قانونی خواهد داشت.

تبصره ۲- چنانچه با حضور فراجا در صحنه تصادف، متواری شدن وسیله نقلیه از صحنه تصادف احراز شد، بایستی فوراً به واحدهای گشت اعلام شود تا خوردو در نزدیک‌ترین محل متوقف و جهت توقیف به پارکینگ انتقال یابد.

تبصره ۳- فراجا در هنگام توقیف مطابق ماده فوق مکلف به رعایت حریم خصوصی اشخاص مطابق اصل بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد، همچنین به استثنای مورد مسروقه بودن خودرو، مکلف به استرداد تمامی محتویات و اموال داخل خودرو توقیفی به راننده یا مالک می‌باشد.

تبصره ۴- در مواردی که رفع توقیف وسیله نقلیه با دستور مقام قضایی انجام می‌شود، فراجا مکلف است بلافاصله پس از توقیف مراتب را از مقام قضایی کسب تکلیف نماید.

ماده ۴- در صورتی که راننده به هر دلیل امکان انتقال و جابجایی وسیله نقلیه را ندارد، به منظور مدیریت معابر ترافیکی در محل حادثه و جلوگیری از ایجاد ضرر و زیان به وسیله نقلیه از قبیل سرقت و تخریب، وسیله نقلیه به نزدیک‌ترین توقفگاه منتقل می‌شود. در این موارد وسیله نقلیه بدون نیاز به دستور مقام قضایی و با مراجعه مالک یا متصرف یا فرد مأذون از سوی وی، ضمن پرداخت هزینه‌های پارکینگ و جریمه‌های موضوع قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۸ وسیله نقلیه تحویل داده می‌شود.

ماده ۵- در انتقال و توقیف وسیله نقلیه، رعایت تشریفات مقرر در ماده (۱۳) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی ضروری است.

تبصره ۱- متصدی حمل و انتقال وسیله نقلیه توقیفی مکلف است وسیله را به متصدی توقفگاه تحویل دهد. متصدی توقفگاه نیز مکلف است بلافاصله صورت مجلس حاوی اطلاعات مندرج در کارت مشخصات وسیله نقلیه، وضعیت ظاهری وسیله نقلیه، مشخصات مالک شامل آدرس، شماره تلفن و شماره همراه وی را تنظیم و به امضای خود حمل کننده و مالک رسانده و در سامانه جامع پارکینگ ثبت نماید. در مواردی که به هر علت اعم از وقوع مواد (۷۱۴) و (۷۱۵) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ یا دریافت اعتراض توسط فراجا پرونده قضایی تشکیل شده باشد، یک نسخه از این صورت مجلس برای درج در پرونده به مرجع قضایی مربوط ارسال می‌گردد.

تبصره ۲- فراجا مکلف است در مواردی که تصادف منجر به توقیف نمی‌گردد راهنمایی لازم جهت حفظ وضعیت موجود خودرو تا تعیین تکلیف نهایی موضوع را به راننده یا مالک بنماید.

تبصره ۳- متصدیان توقفگاه‌ها موظفند در زمان تحویل یا استرداد وسیله نقلیه حسب مورد وضعیت آن را با صورتجلسه اولیه توقیف یا تحویل به توقفگاه تطبیق داده و هرگونه تغییر در وضعیت یا قطعات و یا بروز آسیب یا خسارت به وسیله نقلیه توقیفی را در سامانه جامع پارکینگ ثبت نمایند و در صورت ورود خسارت در دوره نگهداری خودرو، متصدی توقفگاه با رعایت تبصره «۱» ماده (۱۳) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۸ مسئول جبران خسارت وارده خواهد بود.

تبصره ۴- در مواردی که منجر به تشکیل پرونده قضایی می‌گردد، رفع توقیف با دستور مقام قضایی و در غیر اینصورت با احراز رفع مانع یا دلیل توقیف موضوع ماده (۳) این دستورالعمل، رأساً از سوی فراجا صورت خواهد گرفت.

ماده ۶- هزینه‌های حمل و نگهداری وسایل نقلیه توقیفی حداکثر برابر تعرفه‌های مصوب هیئت وزیران خواهد بود که به صورت الکترونیک محاسبه و دریافت می‌شود.

شماره ۵۶۴۱۶/.....
تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۶
پیوست

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

معاون حقوقی رئیس جمهور

ماده ۷- مراجع قضایی و فراجا حسب مورد مکلفند در صورتی که موجبی برای ادامه توقیف وسیله نقلیه نباشد، بلافاصله و حداکثر ظرف سه روز ضمن اعلام به مالک به طرق مقتضی از جمله ارسال پیامک، جهت پیگیری برای ترخیص، دستور رفع توقیف وسیله نقلیه را صادر نموده و به سامانه جامع پارکینگ اعلام نماید.

تبصره ۱- قبل از صدور دستور رفع توقیف، مسئول مربوط مکلف است از توقیف نبودن آن به جهت دیگر اطمینان حاصل نماید.

تبصره ۲- وسیله نقلیه با دریافت رسید تحویل مالک می گردد، چنانچه مالک فاقد گواهینامه رانندگی باشد، تحویل منوط به معرفی فرد واجد صلاحیت رانندگی خواهد بود.

ماده ۸- در خصوص وسایل نقلیه فرسوده که به دلایلی از قبیل تصادف یا سوختگی غیر قابل بازسازی هستند، اطلاع رسانی به مالک از طرق مقتضی از جمله ارسال پیامک، صورت خواهد گرفت تا ظرف یک ماه جهت اقدام مقتضی مراجعه نماید و در صورت عدم مراجعه در صورتی که مرجع توقیف فراجا باشد، مراتب را به دادستان عمومی و انقلاب شهرستان و یا رئیس حوزه قضایی بخش جهت اقدام قانونی اعلام می دارد و چنانچه مرجع توقیف دادگاه باشد، رأساً در این مورد تعیین تکلیف خواهد نمود.

ماده ۹- چنانچه تصادف منجر به فوت شده باشد جهت ترخیص وسیله نقلیه، ورثه با ارائه گواهی حصر وراثت می تواند جهت رفع توقیف اقدام نمایند و چنانچه تصادف منجر به جرح باشد و فرد در اثر آن محجور شده باشد حسب مورد ولی قهری یا قیم می تواند نسبت به درخواست ترخیص اقدام نمایند.

مجید انصاری



رونوشت :

- جناب آقای عارف، معاون اول محترم رئیس جمهور برای استحضار
- جناب آقای حاجی میرزایی، رئیس محترم دفتر رئیس جمهور برای استحضار
- جناب آقای تقوی نژاد، دبیر محترم هیئت دولت برای استحضار
- جناب آقای پژمان فر، رئیس محترم کمیسیون اصل نودم قانون اساسی برای استحضار
- جناب آقای هادی، معاون محترم حقوقی و امور مجلس قوه قضاییه برای استحضار
- معاونت هماهنگی و برنامه ریزی امور حقوقی دستگاه های اجرایی
- معاونت امور حقوقی دولت
- امور تنظیم لوایح، تصویب نامه ها و دفاع از مصوبات دولت - ۵۶۴۱۶/۱
- اداره کل حوزه